

Драгокупел О.В.,
заступник директора комунальної установи
«Опорний навчальний заклад
«Романівська гімназія»
Романівської районної ради,
тренер-педагог НУШ,
експерт з сертифікації
педагогічних працівників

ВПРОВАДЖЕННЯ ОСВІТНІХ ПРОЄКТІВ ТА НОВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ В УМОВАХ РЕАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПЦІЇ НУШ (З ДОСВІДУ РОБОТИ ПЛОТНОЇ ШКОЛИ)

Нова українська школа стала ключовою реформою Міністерства освіти і науки України. З 1 вересня 2017 року педагогічному колективу ОНЗ «Романівська гімназія» запропонували взяти участь у експериментально-дослідній роботі всеукраїнського рівня за темою «Розроблення і впровадження навчально-методичного забезпечення початкової освіти в умовах реалізації нового Державного стандарту загальної середньої освіти». Ми ввійшли в сотню кращих закладів України, яким надано можливість апробувати нові освітні програми, посібники тощо.

Швидко перебудовувались не тільки в плані реалізації новітнього освітнього середовища, методів та прийомів навчання, оцінювання навчальних досягнень учнів, а й кардинальних змін свідомості вчителів-пілотників. Ми зрозуміли, що головна мета проекту – створити таку початкову школу, яка стане для учнів місцем, де буде приємно навчатись, яка не дасть готові знання, а навчить самостійно здобувати знання й застосовувати їх у житті.

За ці роки ми створили у Романівській гімназії середовище НУШ, де реалізується педагогіка партнерства. Батьки, діти, вчителі є рівноцінними учасниками освітнього процесу. Тут прислухаються до думки учнів будь-якого віку, вчать не боятись висловлювати власну думку, критично мислити, а головне – бути відповідальними громадянами.

Батьки мають можливість впливати на освітні процеси в школі, давати слушні поради, багато з них за цей період стали «волонтерами гімназії», ініціаторами та кураторами різних проєктів.

Згідно з Концепцією Нової української школи, Закону України «Про освіту» школа працює на засадах особистісно орієнтованої освітньої моделі. У рамках цієї моделі максимально враховуються здібності, потреби та інтереси дітей. Світ не стоїть на місці. Діджиталізація та комп'ютерні технології супроводжують дитину з самого народження. А тому вчителі початкових класів ще в попередні роки почали активно використовувати освітні проєкти і новітні технології. Та не все виходило добре з самого початку. Перечитано стоси літератури, вивчено сотні документів, проведено десятки зустрічей щодо обміну досвідом з колегами. Та цього було недостатньо. Катастрофічно не вистачало техніки, посібників, програмного забезпечення.

Школа взяла участь у запропонованому конкурсі від компанії Майкрософт Україна «Один учень – один комп'ютер» і виграла комп'ютерне обладнання для пілотного класу: оригінальні нетбуки, модем, інтерактивну дошку з проєктором, програмне забезпечення «Педагогічні ігри «Розумники» (SMARTKIDS), мобільну наукову електронну лабораторію Labdisk. У той час, коли реально не вистачало навчально-методичної літератури, пізно приходили модельні програми, це програмне забезпечення стало справжньою підтримкою. Педагогічний проєкт «Розумники» передбачає використання на уроках математики та української мови педагогічних ігор. А найголовніше – можливість переконати дітей в тому, що гаджети можна використовувати в навчальних цілях. Автори педагогічних ігор підлаштовують їх під освітні програми.

Матеріали перевірені і схвалені МОН України до використання в початковій школі. Вони гнучкі, постійно вдосконалюються. Особливістю методики SmartKids є те, що діти навчаються у звичній для себе ігровій формі, а крім робочого зошита користуються додатком, завантаженим на планшет або нетбук. Навчальний контент експерименту – дидактичні ігри – розроблено з урахуванням вікових та психологічних особливостей школярів.

Звісно, використання педагогічних ігор не може замінити усі форми і методи роботи на уроці, вони є лише одним із елементів навчання, які розвивають логіку, увагу, пам'ять, креативне мислення, але для формування компетентностей вони дієві.

Технологія «Створення діаграм через LEGODuplo на основі даних природничо-наукової лабораторії Labdisk» використовується в освітньому процесі НУШ на уроках інтегрованого курсу «Я досліджую світ», української

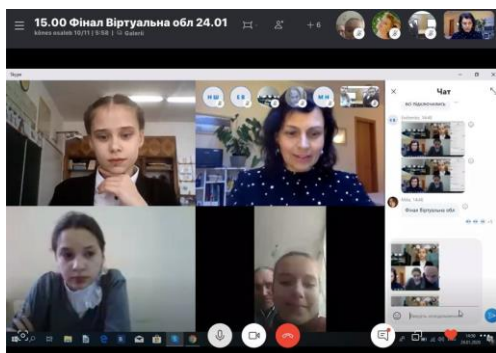
мови, математики. Запропонована технологія – це простий та практичний спосіб аналізу та порівняння, який доступний для учнів початкової школи.

Принцип організації такого виду роботи полягає у тому, що учні мають змогу, поєднуючи мультимедійні та ігрові засоби навчання, самостійно аналізувати, порівнювати показники, робити висновки та створювати діаграми; проводити експерименти, орієнтуватися у різних одиницях вимірювання. За допомогою даної технології можна визначити температуру навколишнього середовища, порівняти показники температури в класі і надворі, в коридорі і в класі, визначити рівень освітленості приміщення, вологість повітря, рівень звуку та тиші. Ефективність використання технології полягає у забезпеченні формування в учнів математичної грамотності, компетентності у природничих науках і технологіях, інформаційно-цифрової компетентності. Методика базується на реалізації активного навчання (тематичні дослідження, практична робота, робота в групах та парах), навчання на ситуаціях, наближених до життя, реалізує принципи партнерства. Учні не отримують знання у готовому вигляді, а здобувають їх самі у процесі власної навчально-пізнавальної діяльності.

Основним завданням учителя на нинішньому етапі розвитку нашого суспільства є забезпечення виходу кожного учня на рівень базової освіти та встановлення розвитку пізнавальної і творчої активності, формування насамперед самоосвітніх навичок. Учні мають навчитися швидко використовувати здобуті знання, опрацьовувати великі об'єми інформації.

Дієвим інструментом у реалізації цих завдань став Міжнародний українсько-естонський проєкт «Міксіке», який поєднав у собі формування математичної компетентності й уміння швидко реагувати на виклики.

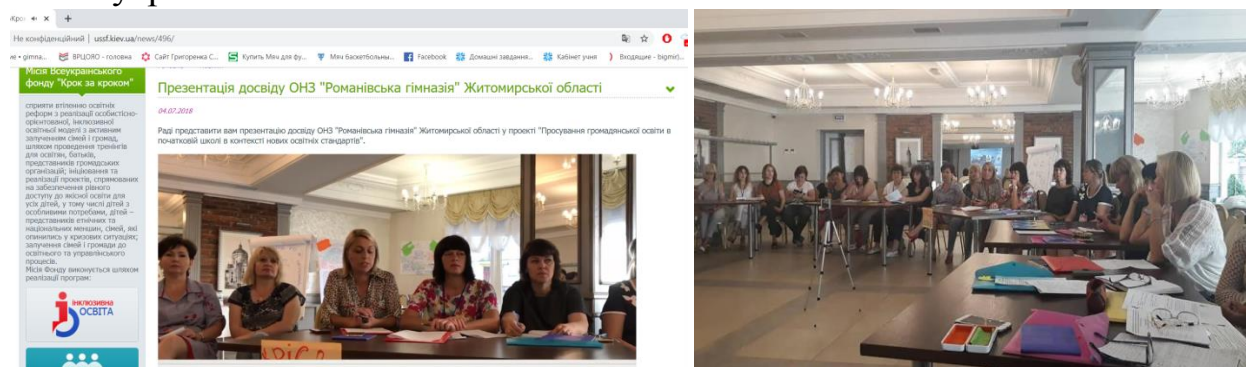

Учні 1–4 класів, учителі та навіть батьки учнів зацікавились цим проектом, який давав блискавичні результати у формуванні умінь усного обчислення. Почали активно працювати в Прангліміне (єст. Pranglimine) – онлайн-математичному тренажері, платформі для проведення тренувань і змагань з усного рахунку.

На базі Романівської гімназії розпочала роботу районна творча група «Впровадження та використання онлайн-інструментів у освітньому процесі в початкових класах». У 2020 р. учениця Гуменчук Анастасія увійшла в 15-ку кращих учасників змагань національного рівня. У проекті працювало у різні роки близько 250 учнів різних категорій.

Одним із актуальних завдань освіти в Україні сьогодні є створення умов для формування людини-громадянина, виховання почуття громадянського обов'язку. У Концепції НУШ серед 10 ключових компетентностей соціальна та громадянська займають чільне місце.

У 2018 році пілотна команда школи ввійшла в десятку кращих шкіл України, які були відібрані для участі у проекті «Просування громадянської освіти у початковій школі в контексті нових освітніх стандартів», що була впроваджена Всеукраїнським фондом «Крок за кроком» в рамках Програми сприяння громадській активності «Долучайся!», яка фінансується Агенством США з міжнародного розвитку (USAID) та здійснюється Рац в Україні. Відвідали тренінги по всій Україні. Ділилися досвідом впровадження громадянських компетентностей. Розробляли і апробували різні форми роботи з учнями початкових класів, тісно взаємодіяли з тренерами фонду «Крок за кроком». Стали авторами посібників для учнів 1–2 класів з даної тематики. Робота у цьому проекті стала потужним поштовхом для реалізації цінностей Нової української школи.

Реформа НУШ розрахована на роки, бо важко швидко змінити усю освіту та свідомість учасників освітнього процесу. Проте зміни вже розпочались, час показав, що вони на краще. Ми з надією дивимося в майбутнє і сподіваємося, що ці процеси стали невідворотними.

Список використаних джерел

1. Концепція Нової української школи.
URL : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>.
2. Державний стандарт початкової освіти. Харків : Світоч, 2019.

3. Криштоф Н. Активізація опорних знань учнів шляхом впровадження інтерактивних технологій. URL : <http://nkryshtof.blogspot.com/>.
4. Настільна книга педагога / упорядники Андрєєва В. М., Григораш В. В. Харків : Основа, 2007. 352 с.
5. Педагогічний словник / за ред. М. Д. Ярмаченка. Київ : Педагогічна думка, 2001. 516 с.
6. Нова українська школа. МОН. URL : <https://mon.gov.ua/ua/tag/nova-ukrainska-shkola>.